

Jednota života v profesionálnej práci

„Každá poctivá práca môže byť modlitbou, a každá práca, ktorá je modlitbou, je zároveň apoštolátom. Takto sa duša ešte viac upevňuje v jednoduchej a pevnej jednote života.“ Nový článok zo série o posväcovaní práce.

22.09.2015

„Každá poctivá práca môže byť modlitbou, a každá práca, ktorá je modlitbou, je zároveň apoštolátom. Takto sa duša ešte viac upevňuje v

jednoduchej a pevnej jednote
života.“[1]

Práca, modlitba, apoštolát: tri slová,
ktorá sme možno v minulosti vnímali
ako tri od seba oddelené činnosti,
ktoré sa však teraz zjednocujú ako
hudobné noty v jednotnej,
harmonizujúcej partitúre.

Možno keď sme ešte len začínali v
našej profesionálnej práci, počuli
sme len izolované, monotónne zvuky
našej práce, pri ktorých chýbala
milosť. Ale keď sme objavili, ako
možno premeniť našu prácu na
modlitbu, ktorá sa pozdvihuje k nebu
a k apoštolátu, ktorý naplňa zem
plodnosťou, naše noty sa začínajú
spájať, nadobúdajú rytmus a
harmóniu. Ak sa prestaneme usilovať
tvoriť a komponovať, ľahko sklzneme
späť k separovaným sólo notám.
Akonáhle však dovolíme Duchu
Svätému, aby riadil náš
profesionálny život a bol jeho

dirigentom, začne sa rozoznievať aj plnohodnotná muzika, prinášajúca nádhernú symfóniu lásky k Bohu a ľudstvu – symfóniu modlitby a apoštolátu – v našej každodennej práci. Každá jedna schopnosť nášho bytia, naša vôľa, rozum a náklonnosti, zručne vytvárajú svoj part, výsledkom čoho je jednoduchá a pevná jednota života, ktorá je milá Bohu a priťahuje k nemu aj druhých ľudí.

Vo svojom pracovnom snažení musíme starostlivo zvážiť tri oblasti, aby sme mohli dosiahnuť harmóniu jednoty života. Sú to správny úmysel, zdravé princípy a konanie, konzistentné s obidvomi.

Správny úmysel

Jednota života v našej profesionálnej práci závisí predovšetkým od správnosti úmyslu, na tom, ako sa jasne a pevne rozhodneme pracovať z lásky k Bohu, a nie kvôli ambíciám,

alebo iným formám sebeckta,
usilujúc sa o Božiu slávu, a nie
ľudskú slávu, či osobné uspokojenie.

Nikto nemôže slúžiť dvom pánom..[2]
Nemôžeme robiť kompromisy, mať v
srdci „jednu sviečku zažatú pre
svätého Michala, a druhú pre
diabla.“[3] Náš úmysel musí byť
transparentný. Avšak aj napriek
našej túžbe pracovať pre Božiu slávu,
každý človek má skúsenosť, že v
konkrétnych situáciách môžeme
ľahko strácať túto pravosť úmyslu, a
spolu s pravým úmyslom zisťujeme,
že sú tam aj motívy, ktoré nie sú až
také vznešené. [4] Práve kvôli tomu
nám sv. Josemaría radil, aby sme si
sústavne očisťovali vôľu a naprávali
svoj úmysel. „Opraviť si úmysel. O
trošku každý deň. Toto musíš mať
sústavne na pamäti, ak sa naozaj
chceš stať svätým.“[5]

Každý človek, ktorý pracuje so
správnym úmyslom, sa snaží

pracovať dobre. Taký človek nepracuje istým spôsobom, keď sa ľudia prizerajú, a iným spôsobom, keď nikto nie je nablízku. Uvedomuje si, že Boh sa stále prizerá, a preto sa snaží splniť si dokonale svoje povinnosti a tak Mu urobiť radosť. Pracuje usporiadane, usilovne, s jemnocitom žije ducha chudoby, aj keď sa nikto nepozera, aj keď musí ísť proti prúdu. V náročných chvíľach, keď na neho dolieha monotónnosť, sa Božie dieťa snaží dotiahnuť prácu až do konca z lásky, a tak premieňa prácu na modlitbu.

Chvíle úspechu či zlyhaní sa môžu stať skúšobným kameňom pevnosti nášho úmyslu, môžu nás aj zvádzať k pýche či pesimizmu. Sv. Josemaría nás učil, aby sme boli pripravení na tieto situácie, ktoré by sa mohli obrátiť proti nám a poškvrniť naše úmysly. „Musíš byť obozretný, nedovoľ, aby tvoj profesionálny úspech alebo zlyhanie – a to všetko

raz určite príde – spôsobili, aby si člen na chvíľu zabudol, že skutočným cieľom tvojej práce je – Božia sláva!”[6]

Ak si máme posilňovať pravosť nášho úmyslu, pilier jednoty nášho života, musíme sa snažiť o Božiu prítomnosť v našej práci. Obetujeme svoju prácu už na jej začiatku, obnovíme si toto obetovanie čo možno najčastejšie, vzdávame vďaky, keď ju dokončíme. A snažíme sa o to, aby jednotlivé aspekty našej zbožnosti prekypovali do sústavného rozhovoru s Bohom počas celého dňa. „Zabúdať na Boha“ v našej práci je znakom slabej jednoty života, a nielen jednoduchej tendencie nechať sa rozptyľovať. Ak je niekto skutočne zamilovaný, nezabúda na osobu, ktorú miluje.

Zdravé princípy

Pravosť úmyslu je podstatná pre jednotu života, nesmieme však zabúdať, že naša vôľa má byť riadená

rozumom, ktorý je osvietený vierou. Sú ľudia, ktorí nedokážu žiť dennodenne v súlade so svojim kresťanstvom nie kvôli nesprávnemu úmyslu, ale preto, lebo im chýba zdravé poznanie. Keď sa ľudia nesnažia formovať si svedomie a nedokážu do hĺbky rozoznávať morálne implikácie každej profesie, ocitajú sa v nebezpečenstve, že prijmú za svoje normy, aké vidia u iných ľudí. A tak, konajúc zdanlivo s „dobrou vôľou“, môžu upadať do omylu vo svojom konaní, alebo sa môžu dopúšťať vážnych prejavov nespravodlivosti. A keďže nevedia, ako prezieravo zvažovať veci, môžu tak zlyhávať v konaní dobra, ktoré sa má urobiť. Nedostatok zdravých princípov je prekážkou k dosiahnutiu jednoty života.

Človek s princípmi robí správnu vec bez toho, aby upadal do extrémov, alebo sa uspokojil s priemernosťou. Niekedy, keď človek nevie, čo je

správne urobiť, môže sa domnievať, že alternatívou k nejakej slabosti môže byť opak tejto slabosti: napríklad, ak sa chce vyhnúť prísnosti, myslí si, že je potrebné byť benevolentný, ak nechce byť agresívny, mal by byť „mäkký“. V praxi takí ľudia poriadne nepochopili, v čom spočíva podstata čnosti. *In medio virtutis* – čnosť sa nachádza v strede – neznamena, že robíme veci polovičato, alebo že neašpirujeme na vysoké méty. Je to skôr akýsi vrchol medzi dvomi slabosťami, chybami.[7] Je možné byť energický a jemný súčasne, byť pravdivý a obozretný súčasne, plný radosti bez toho, aby sme boli naivní. „*Budte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice*“, [8] povedal náš Pán.

Princípy, ktoré potrebujeme pre jednotu života sú kresťanské princípy, nielen jednoducho ľudské princípy. Ich sprevádzajúcim svetlom

nie je len správny rozum, ale rozum osvietený živou vierou, ktorá je zas preniknutá láskou. Len vtedy sa ľudské čnosti stávajú kresťanskými čnosťami. Božie dieťa si nepotrebuje pestovať dva typy čností, niektoré ľudské, iné kresťanské, niektoré preniknuté láskou a iné nie, pretože by to viedlo k dvojtvárnosti. Nemal by sa uspokojovať len s praktizovaním ľudskej spravodlivosti v istých oblastiach práce – napr. naplňovať literu zákona – a v iných oblastiach kresťanskú spravodlivosť ochutenú láskou. Mal by sa usilovať vždy a vo všetkom žiť spravodlivosť Kristovu. „Obzvlášť si všimni rady a varovania, ktorými pripravoval hársku svojich mužov, ktorí sa mali stať apoštolmi, jeho poslami od jedného konca zeme k druhému. Čo je kľúčom jeho učenia? Nie je to prikázanie lásky? Bola to práve Láska, ktorá im umožnila preniknúť do toho skorumpovaného pohanského sveta...Keď sa vykonáva

len spravodlivosť, nebudte
prekvapení, ak to ľudí zraňuje.
Dôstojnosť človeka, ktorý je synom
Božím, si vyžaduje oveľa viac. Láska
musí prenikať a sprevádzať
spravodlivosť, pretože osladuje a
zbožšťuje všetko: „Boh je láska“ (1 Jn
4:16)....

„Láska, ktorá je ako veľkodušné
prekypovanie spravodlivosti, si na
prvom mieste vyžaduje splnenie si
vlastných povinností. Zčať možno
tým, že sme spravodliví, ďalší krok je
urobiť to, čo je najpatričnejšie..., ale
aby človek miloval, na to sa vyžaduje
veľký jemnocit, hlboká reflexia, úcta,
nežnosť vo veľkej miere. Inými
slovami znamená to riadiť sa
apoštolovou radou: „navzájom si
neste svoje bremená a tak naplníte
Kristov zákon“ (Gal 6,2)...Vyžaduje si
to integritu toho, aby sme boli
schopní poddať sa so svojou vôľou
vôli nášho Božského vzoru, pracujúc
pre ľudí, bojujúc za ich večné šťastie

a blaho. Nepoznám lepšiu cestu ako byť spravodlivý, než život podriadenia sa a služby.”[9] Toto je význam kresťanských princípov, zásadného svetla pre jednotu života.

Toto všetko si vyžaduje formáciu a osobitne čas venovaný štúdiu kresťanského učenia. Bolo by neprezieravé spoliehať sa na svoju „intuíciu“, a nesnažiť sa získať zdravé rozumové základy. Avšak aj teoretické vedomosti samy osebe nepostačujú. Kresťanská jednota života si vyžadujú doktrínu asimilovanú prostredníctvom modlitby.

Mať odvahu

K jednote života je potrebné, aby poznanie a láska boli uvádzané do praxe, pretože „láska znamená skutky, a nie sladké slová.”[10] *Nech tak svieti vaše svetlo pred ľuďmi, aby videli vaše dobré skutky a oslavovali vášho Otca, ktorý je na nebesiach*[11],

hovorí náš Pán. Mali by sme si úprimne spytovať svedomie, ako nám radil sv. Josemaría: „Šíri sa kresťanstvo k ľuďom v tvojom okolí? Zamysli sa nad tým každý deň.“[12]

Keď funguje jednota života, je len prirodzené, že ľudia okolo nás si to všimnú. Človek, ktorý by skrýval svoje kresťanské presvedčenie zo strachu, že ho „zaškatuľkujú“ by stratil svoju jednotu života. Prestal by byť soľou a svetlom a jeho skutky by boli z nadprirodzeného hľadiska sterilné. Pán hovorí každému z nás: *dabo te in lucem gentium, ut sit salus mea usque ad extremum terrae.*[13] ustanovím ťa za svetlo pohanom, aby si bol mojou spásou až do končín zeme!

Musíme mať „odvahu vždy konať na verejnosti v súlade s našou svätou vierou.“[14] Náš Pán nás vystríhal: „Lebo kto sa bude hanbiť za mňa a za moje slová, za toho sa bude hanbiť

Syn človeka, keď príde v sláve svojej i Otcovej a svätých anjelov.“[15] Kristus nás tiež povzbudzuje nádherným príslubom: Každého, kto mňa vyzná pred ľuďmi; aj ja vyznám pred svojím Otcom, ktorý je na nebesiach.[16] Nie je tu žiaden priestor pre dvojtvárnosť. Nesmieme sa báť hovoriť o Bohu. Robíme tak našimi vlastnými slovami, keďže Kristus nám nariadil „ísť do celého sveta a hlásať evanjelium všetkému stvoreniu“, [17] ako aj svojím príkladom: „viera činná skrze lásku“. [18]

Je prirodzené, že ľudia v našom okolí vidia vieru vyjadrenú skutkami. Toto by malo platiť o to viac, keď vidíme ako sa okolo nás rozmáha materializmus a hedonizmus. Ak trvá dlho, kým si na kresťanovi povšimnú vieru, svedčí to skôr o jeho dvojtvárnosti než prirodzenosti. Toto sa žiaľ deje tým, ktorý odsúvajú svoju vieru len do „súkromnej sféry“.

Takýto prístup, ak už priamo nie je dôsledkom zbabelosti, môže odhaľovať postoj, podľa ktorého viera by nemala hrať žiadnu rolu v profesionálnej sfére. Toto by nezodpovedalo zdravej laickej mentalite, ale mentalite laicizmu, ktorá sa usiluje eliminovať Boha zo spoločnosti a často sa laxne stavia aj k morálnym zákonom. Je to pravý opak toho ideálu, keď sa Kristus umiestňuje na vrchol všetkých ľudských aktivít. Sme povolaní k tomuto vysokému cieľu, a je dobré, keď to mnohí ľudia v našom okolí vedia. Okrem toho, aj keď naším primárnym apoštolátom je „priateľstvo a dôvera“ [19] vo vzťahu ku kolegom, s každým osobitne, to nevylučuje možnosť, že niekedy bude vhodné a nevyhnutné – v rámci požiadavky jednoty života – hovoriť aj na verejnom fóre a obhajovať kresťanskú morálku. Môžu sa pritom vyskytnúť prekážky, ale viera nám dáva silu, ktorú potrebujeme, aby

sme bránili vieru a pomáhali ju nájsť aj ľuďom v našom okolí.

V praxi však, ako vieme zo skúsenosti, aj keď sa dokonca vyhýbame extrémom, človek sa ľahko nechá ovplyvniť nezdravou laickou mentalitou a nechať sa presvedčiť, napríklad, že v niektorých profesionálnych sférach je lepšie nikdy nehovoriť o Bohu, pretože by to bolo „nemiestne“, mohlo by to vzbudiť prekvapenie, alebo by si iní ľudia mohli myslieť, že náš postoj k pracovným záležitostiam je „ovplyvnený našou vierou“. To je prípad, keď nás pokušenie zvádza, aby sme skrývali svoje kresťanské postoje, práve vtedy, keď ich máme prejavovať.

„Nekonfesionalnosť. Neutrálnosť, – staré mýty, ktoré sa snažia stále vynovovať. Prišlo ti niekedy na um, aké je to absurdné zanechať svoje katolíctvo pri vstupe na univerzitu,

do odborového hnutia, na vedecké rokovania, do parlamentu, ako keď v šatni odkladáš klobúk?”[20] Sv.

Josemaría nás nevyzýva, aby sme sa predvádzali s naším katolicizmom, alebo aby sme konali spôsobom, ktorý nie je v súlade s laickou mentalitou. Od každého z nás chce, v našich konkrétnych okolnostiach, aby sme starostlivo zvažovali vonkajšie a jasné požiadavky jednoty života v našej práci a spoločenskom živote. „Musíš mať odvahu (niekedy aj veľkú vzhľadom na dnešné časy) prejaviť svoju vieru, dokonca urobiť ju hmatateľnou. Nech ostatní vidia tvoje dobré skutky a ich motívy, aj keď ťa možno niekedy budú kritizovať a napádať, pretože vždy sa nájdu ľudia, ktorí nebudú chápať tvoju motiváciu.”[21]

Jednota života je Božím darom a súčasne aj výdobytkom, ktorý si vyžaduje osobný boj. Táto jednota sa kuje vo vyhni našej profesionálnej

práce, na nákové našich konkrétnych rozhodnutí konať v Božej prítomnosti a s túžbou po apoštoláte. S Božou milosťou sa máme snažiť milovať Boha celým svojím bytím: *ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, ex tota virtute*,^[22] celým svojím srdcom, celou svojou dušou, celou svojou myslou, celou svojou silou.

[1] Svätý Josemaría, *Ísť s Kristom*, 10

[2] *Mt 6: 24*

[3] Svätý Josemaría, *Cesta*, 724

[4] Pozri . *Cesta*, 788

[5] *Cesta*, 290

[6] Sv. Josemaría, *Vyhňa*, 704

[7] Pozri svätý Josemaría, *Boží priatelía*, 83

[8] *Mt* 10: 16

[9] Svätý Josemaría, *Boží priatelja*,
172-173

[10] *Pozri Cesta*, 933

[11] *Mt* 5: 16

[12] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, 856

[13] *Iz* 49: 6

[14] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, 46

[15] *Lk* 9: 26

[16] *Mt* 10: 32

[17] *Mk* 16: 15

[18] *Gal* 5: 6

[19] Svätý Josemaría, *Vyhňa*, 192

[20] Saint Josemaria, *The Way*, 353

[21] Svätý Josemaría, *Pokyny* 8.
decembra 1941, 13 [22] *Mk* 12: 30

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/jednota-zivota-v-
profesionalnej-praci/](https://opusdei.org/sk-sk/article/jednota-zivota-v-profesionalnej-praci/) (11.04.2025)